rättare murbruket af kalk och sand, förvaras tills vidare hos mig.» Detta förhållande bekräftas av Löfgren: »Lerstyckena, i hvilka runorne stå, förvaras i Doct. Ekmans Antiqvitetssamling i Calmar.» Nu kunna de ej längre återfinnas. Mått saknas.

Inskrift (enl. Peterssons teckning):

fuþorkhnia . . . þor - . . .
1 5 10

Inskriften har alltså bestått av *futharken*, två gånger helt eller delvis upprepad.

157. Ryssby gamla kyrka.

Litteratur: L 1290b (i J. G. Liljegren: Diplomatarium suecanum 1, 1829, bland »Ytterligare bekantblifne Run-Urkunder» efter registret); P. Frigelius: Frigelianska samlingarna (hs i Kalmar h. allm. läroverks bibl.) s. 43, avskrift i ATA; N. I. Löfgren: Calmar och dess stift på fasta landet (ATA) 1 s. 376; E. Ihrfors: Smolandia sacra (ATA) 4 s. 101; B. Helmfrid: Kalmar läns runinskrifter (ATA) s. 44, i Kalmar fornminnesförenings medd. 1937 s. 133.

Äldre avbildning: Frigelius: teckning i aa (kopia i ATA).

Om denna runsten, som ej längre är åtkomlig, meddelar P. Frigelius: »När Ryssby gamla Kyrkja nedtogs år 1750, fan man nedre vid grunden i väggen in uti Kyrkjan, på södra sidan brede vid där Prädicostolen har stådt en Runsten, af eld i forna tider mycket skjämd. Stenen är af gråsten, och är nu i den nya Kyrkjan inmurad til en del fram i Choret vid grunden på Östra gafvelväggen.» De skador genom eld, som stenen skall ha uppvisat, kunna ha uppstått 1611, då kyrkan brann enl. Löfgren.

De övriga läsningar, som finnas, Löfgrens och Ihrfors', äro ej grundade på självsyn. Av Löfgrens beskrivning framgår, att stenen ej kunnat återfinnas av honom, och Ihrfors säger den vara »calce tectum et reconditum.» Senare efterforskningar ha ej heller givit något resultat. Måttsuppgifter saknas.

Inskrift (enl. Frigelius):

iluki . . . bro iftiʀ ka . . . þur sinuta
1 5 10 15 20

Illugi . . . brú eptir . . . (ǫ)ður (el. *bróður*) *sinn nýtan.*

Illuge (lät göra) bron till minne av . . . sin duktige fader (el. broder).

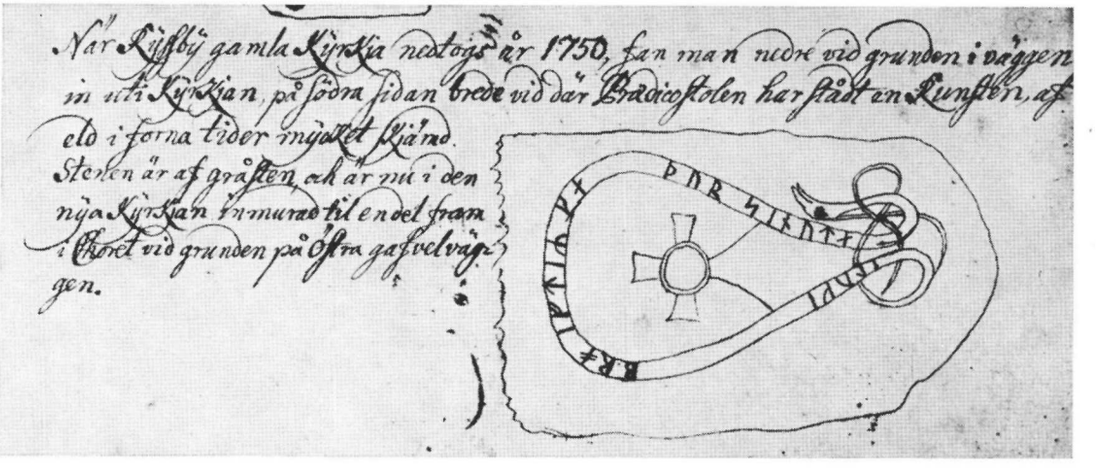

Fig. 104. Sm 157. Ryssby gamla kyrka. Efter teckning av P. Frigelius.

Till läsningen: I ATA finnes en avskrift av Frigelius' uppgifter och en kopia av hans teckning, båda ganska fria i förhållande till originalen.

1–5 **iluki** *Illugi* är känt genom åtskilliga belägg från rsv. tid, i synnerhet från Uppland men även annorstädes t.ex. Ög 152, Sö 3. Det saknas helt i det av Lundgren o. Brate redovisade materialet. I Danmark är det sparsamt belagt med de äldsta exemplen i myntinskrifter från 1000-talet. På Island är det »mycket brukligt alltifrån 900-talet» (Lind). Där finns också den ursprungligare stavningen *Illhugi* 'den illasinnade'. — Runorna 14–15 **ka** äro de två första i namnet på den döde. — 19–24 **sinuta** uppfattas naturligast som *sinn nýta(n)* av adj. *nýtr* 'duglig, duktig'. Jfr **faþur** × **sin** × **manutan** U 56 med samma dubbelläsning av **n**, som förutsättes ovan, **sun·miuk·nutan** U 166, **buta : nutan** Ög 105.

158. Ryssby gamla kyrka.

Litteratur: L 1908a (i J. G. Liljegren: Diplomatarium suecanum 1, 1829, bland »Ytterligare bekantblifne Run-Urkunder» efter registret); P. Frigelius i Frigelianska samlingarna (hs i Kalmar h. allm. läroverks bibl.) s. 44; N. I. Löfgren: Calmar och dess stift på fasta landet (ATA) 1 s. 376; E. Ihrfors: Smolandia sacra (ATA) 4 s. 97; B. Helmfrid: Kalmar läns runinskrifter (ATA), s. 57, i Kalmar läns fornminnesförenings medd. 1937 s. 136.

Äldre avbildning: Frigelius: teckning i aa.

Om denna inskrift, som nu är borta, meddelar Frigelius: »Öfverst vid hvalfvet i gamla Ryssby Kyrkia i en Munke- eller NunneKammar, som det tyckes hafva varit stod i sielfa Kalken ritadt, lika som det skulle skedt när Kalken varit mjuk, följande ...» Inskriften, som var ristad i kalkputsen, förstördes alltså, när kyrkan raserades. Utom inskriften bestod ristningen av överdelen av två fabeldjur med ganska lång hals, kring vilken syntes ett band, uppstående öron och lång uthängande tunga. Måttsuppgifter saknas.

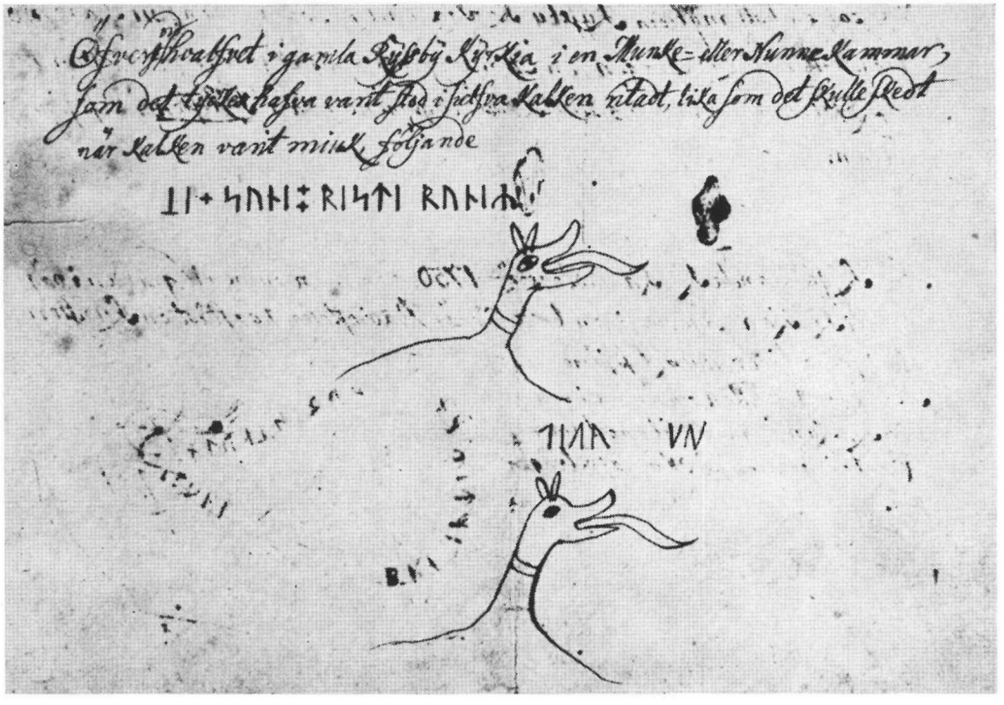

Fig. 105. Sm 158. Ryssby gamla kyrka. Efter teckning av P. Frigelius.